

081101 Alla helgons dag Claes Strömqvist

Alla helgons dag är en glad dag. Här går vi i höstmörkret. Sommaren är över. Kyrkogården – platsen framför andra den här helgen – talar om det ofrånkomliga slutet för våra liv. Bort i ett töcken försvinner alla som gått före oss över den gåtfulla gränsen.

Men det här är alltså en glad dag i kyrkans år. Mitt i nedstämdheten öppnas fönster. Ljus och frisk luft strömmar in. Överraskande upptäcker vi nya perspektiv och andas mycket lättare. Vi hörde om Mose, som från berget Nebo fick se över till det utlovade, grönskande landet. Motsatsen till öknen. Målet för folkets vandring. Vi har i episteln redan kommit till det himmelska Jerusalem och en festförsamling av änglar och helgon. Vi kommer snart att sjunga: ”I himmelen, i himmelen, vad klarhet hög och ren... där skänkes fröjd och härlighet och frid och oförgänglighet...” Målet på den andra sidan är fullt av liv och färg, fest och fullkomlighet. All dysterhets motsats.

Mest överraskande är ändå det Jesus säger i evangeliet idag. Vi säger: Lycklig den som har allt man kan önska sig. Eller stackars den som råkar ut för än det ena än det andra som är jobbigt. Och så säger Jesus: saliga ni som är fattiga, saliga ni som hungrar nu, saliga ni som gråter nu. Och motsatsen: ve er som är rika, ve er som är mätta, ve er som skrattar nu. Ve er när alla berömmar er.

Det är viktigt, att här komma ihåg inledningsorden i evangeliet: ”Jesus lyfte blicken, såg på sina lärjungar och sa: Saliga ni...” Han talar inte allmänt om fattigdomens salighet och rikedomens osalighet. Utan det är sina lärjungar Han sätter in i den överraskande paradoxen. Och Hans första lärjungar går i tåten på den långa rad av helgon, som sedan dess provat på och erfarit vad ett liv i kärlek till Jesus innebär. Helgonen är människor som har lidit. De har levat mitt i världen, sådan den är. De har inte varit några övermänniskor, som gått oberörda genom problemen och hemskheterna.

Men den stora erfarenheten helgonen gjort är, att mitt i det svåra har de inte varit ensamma. Utan just där har Jesus själv varit med, Han har tröstat och han har burit sin lärjunge. En Gud som själv lider, som själv är fattig, som själv hungrar och gråter, stöts bort och skymfas, är grunden och förutsättningen för saligheten. Och den Gud som uppenbarar sig i Jesus Kristus förvandlar också det allra svåraste - döden själv- till det fullkomliga livets port. ”Saliga ni som är fattiga, er tillhör Guds rike. Saliga ni som hungrar nu, ni skall få äta er mätta. Saliga ni som gråter nu, ni skall få skratta. Gläd er på den dagen och dansa av fröjd, ty er lön blir stor i himlen.”

Det är korset, som varit helgonens stora skatt och rikedom. Tack vare korset har lidandet fått ställa sig i Guds tjänst. Det är inget som skiljer oss från Honom. Lidandet är inte beviset för att Han inte finns, eller inte bryr sig. Utan det förenar oss med Kristus själv - den lidande, den korsfäste och uppståndne.

Och så löser Gud själv *på sitt sätt*, det vi aldrig får att gå ihop: nämligen livets orättvisor. Detta att människor - och särskilt de små ibland oss - får så svåra liv, medan andra har allt gott man kan tänka sig.

Ingen är för liten för att vara en lärjunge till Jesus. Det blir vi ju genom att döpas till Hans död och uppståndelse. Och skulle någon inte få en praktisk möjlighet att ta emot dopets erbjudande, så identifierar sig Jesus ändå med de minsta i världen. Det som drabbar dem, drabbar Honom. Och i evighetens perspektiv skall de sista bli de första.

Det är i den rikedomens helgonen levat sina lärjungaliv. I trons, hoppets och kärlekens rikedom.

Har man inte Jesus, så är man fattig. Inget återstår ju en dag: ”Ni har fått ut er glädje.”

Det är också en överraskning.

Vem har rätt? Jesus eller den livssyn och livsstil vi matas med tidningar och TV. Det visar sig inför de yttersta frågorna och de yttersta påfrestningarna. Det finns människor som prövat Jesusvägen. Det är helgonen vi får visa på, när människor hakar upp sig på kyrkans och de kristnas många fel och brister. De har sett ut som förlorare i många samtidas ögon. Men just de har blivit ihågkomna. En del med namn och dag under året. Det som är ursprunget till våra namnsdagar. Men när de blev så många fler än årets dagar, så samlade man minnet av dem till den här dagen - alla helgons dag.

Det finns alltså förebilder och goda exempel att visa på för den som vill ha det. Förebilder som gör det spännande att leva med Honom som är den stora Förebilden och den mest Spännande av alla: Jesus Kristus.

Helgonen motsäger inte varandra - det är ett klassiskt påstående. I deras fall är det inte fråga om åsikter hit och dit, som förvillar. De har i olika tider och i olika kulturer levat med Honom som är Livets Herre och dödens och ondskans överman. Och de ger ett samstämmigt vittnesbörd om tron på Jesus, Han som i sig förenar allt mänskligt och allt gudomligt, tid och evighet, jord och himmel. Och det gör Kyrkan till de heligas samfund, en gemenskap som sträcker sig härifrån till evigheten. Den gemenskap vi genom dopet och tron är infogade i.

Därför får Du här och nu lyfta din blick och möta Hans. Redan nu får du ut något av saligheten i förskott. Här mättar Han dig som är hungrig. Här torkar Han dina tårar.

Här får du leka och lovsjunga med änglar och helgon. Det är en förövning till det som väntar i himlen. Det som blir den verkligt glada överraskningen.